

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

” Економіка ”
(назва ОП)

першого рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка» _____
(шифр і назва)
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(шифр і назва)

Кваліфікація: бакалавр з економіки
(назва)

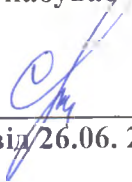
Форма навчання: денна
(назва)

Термін навчання: 3 роки 10 місяців
(кількість років)

ЗАТВЕРДЖЕНО
ВЧЕНОЮ РАДОЮ УНІВЕРСИТЕТУ
Голова вченої ради

 В. С. Курило
(протокол № 11 від 26.06.2020 р.)

Освітня програма набуває чинності з
01 вересня 2020 р.

В.о. ректора С. В. Савченко
(наказ № 86-ОД від 26.06.2020 р.)

Старобільськ – 2020

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

освітньої програми

«Економіка»

(назва ОП)

першого рівня вищої освіти за спеціальністю

051 »Економіка»

(шифр і назва)

галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

(шифр і назва)

Кваліфікація: бакалавр з економіки

(назва)

Форма навчання: денна

(назва)

Термін навчання: 3 роки 10 місяців

(кількість років)

ПОГОДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної роботи
ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»

 Д. В. Ужченко

«_____» _____ 2020 р.

В. о. завідувача навчального відділу

 В. В. Леснова

«_____» _____ 2020 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітня програма «Економіка» відповідає вимогам чинного Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (Наказ МОН України від 13.11.2018 №1244).

Розроблено проектною групою спеціальності 051 «Економіка» у складі:
(шифр і назва спеціальності)

1. Гарант програми (керівник проектної групи) – Чеботарьов В.А., д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки, маркетингу та підприємництва.
2. Чеботарьова Н.М., – к. е. н., доцент кафедри економіки, маркетингу та підприємництва.
3. Колосов А.М. – д. е. н., професор кафедри економіки, маркетингу та підприємництва.

Програму обговорено на засіданні кафедри економіки, маркетингу та підприємництва
(назва кафедри)

Протокол від «16» червня 2020 р. № 11

Програму схвалено на засіданні вченої ради навчально-наукового інституту економіки та бізнесу

(назва навчально-наукового інституту)

Протокол від «17» червня 2020 р. № 11

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Сушко В. – головний бухгалтер КНП «Новопсковське ТМО».
2. Ляшенко В.І. – д.е.н., професор, завідувач відділу проблем регуляторної політики і розвитку підприємництва Інституту економіки промисловості НАН України.
3. Ковальов А.А. – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради, м. Старобільськ Луганської області.
4. Томаш Чапля – доктор хабілітований, професор надзвичайний, декан факультету менеджменту Лодзінського Університету (Республіка Польща).

1. Профіль освітньої програми (ОП) зі спеціальності 051 «Економіка»

(шифр і назва)

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», Навчально-науковий інститут економіки та бізнесу, кафедра економіки, маркетингу та підприємництва
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти, бакалавр з економіки
Офіційна назва освітньої програми	Економіка
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію (Серія НД № 1396629) до 1 липня 2021 року
Цикл/рівень	FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень, НРК України – 6 рівень/бакалавр
Передумови	Повна загальна середня освіта
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	3 роки 10 місяців
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://luguniv.edu.ua/?page_id=35136&lang=ru
2. Мета освітньої програми	
<p>Підготовка кваліфікованих фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, поєднують новітні теоретичні знання та ефективні практичні навички й здатні соціально відповідально вирішувати завдання економіки з урахуванням галузевих і регіональних особливостей та тенденцій розвитку соціальних і поведінкових наук.</p> <p>Така мета освітньої програми (ОП) визначається місією випускової кафедри: підготовка гармонійно розвинених фахівців у галузях економіки та маркетингу, які органічно поєднують фундаментальну економічну освіту й практичні уміння соціально-орієнтованого підприємництва, є затребуваними, мобільними і конкурентоспроможними спеціалістами на регіональному, загальнодержавному та міжнародному ринках.</p> <p>Мета ОП і місія кафедри на фундаментальному рівні детермінуються візією та стратегією розвитку ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», основна місія якого полягає в забезпеченні підготовки конкурентоздатних фахівців на основі органічної єдності високоякісного студентоцентрованого навчання, наукової діяльності, розвитку креативності, патріотизму та спрямована на задоволення потреб ринку праці в регіоні у кваліфікованих фахівцях.</p>	
3. Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань – 05 «Соціальні та поведінкові науки», спеціальність – 051 «Економіка», ОП «Економіка» є мультидисциплінарною (як в межах наук економічного профілю, так і на стику економіки з іншими науками визначеної галузі знань), в якій освітні компоненти загальної підготовки складають 43 кредити ЄКТС (17,9 % від загального обсягу ОП), освітні компоненти професійної підготовки складають 197 кредитів ЄКТС (82,1 від загального обсягу ОП), у т.

	<p>ч. вибіркові освітні компоненти професійної підготовки складають 45 кредитів. Практики, які є складовою професійної підготовки, дорівнюють 19,5 кредитів ЄКТС (8,1% від загального обсягу ОП).</p> <p>Об'єкт вивчення: закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем, соціально-економічних процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів різних рівнів складності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, фундаментальними теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань економіки з урахуванням галузевих, регіональних й інституційних особливостей і тенденцій розвитку соціальних та поведінкових наук</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, закони, концепції, принципи економічних наук у контексті розвитку соціальних та поведінкових наук.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові методи пізнання й дослідницької діяльності та методи, запозичені з інших соціальних наук; математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання; інформаційно-комунікаційні технології досліджень, розповсюдження, та презентацій результатів з використанням сучасних освітніх методик.</p> <p>Інструментарій та обладнання: сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються у ресурсному та методичному забезпеченні пізнання, презентації результатів досліджень та їхній практичній імплементації .</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітня програма орієнтована на формування у здобувачів вищої освіти фахових знань, умінь, комунікації, автономії та відповідальності в економічній сфері функціонування структур приватного й державного секторів різного рівня складності, діяльності інститутів ринкової інфраструктури та суб'єктів сучасної економіки, опанування студентами навичок соціально вмотивованої поведінки у сфері предметної області.</p>
Основний фокус освітньої програми	<p>Без обмежень подальших можливостей випускників щодо працевлаштування за фахом у будь якій галузі та сфері економіки або продовження навчання на магістерському рівні освіти, фокус ОП з урахуванням ролі агропродовольчої сфери спрямовано на досягнення її цілей з акцентом на підприємства малого та середнього бізнесу, які формують основу господарського комплексу регіону та соціально-економічної стабільності суспільства розвинених країн світу.</p>
Особливості програми	<p>Особливості ОП полягають у закладанні фундаментальної економічної освіти та прикладних спеціалізованих умінь, навичок, практик і комунікативної поведінки для діяльності випускників як у сфері підприємництва в усіх галузях господарства, так і в економічній сфері діяльності установ державного сектору, правоохоронних органів, місцевого самоврядування та громадського життя.</p>
Унікальність освітньої	<p>Унікальність ОП полягає в адаптації кафедрою при досягненні її</p>

програми	цілей досвіду своєї співпраці з вітчизняними та закордонними установами щодо забезпечення освітнього процесу й реалізації спільних дослідницьких проєктів, співпраці з органами державної влади України з питань опрацювання пропозицій з подолання наслідків війни на Донбасі та міжнародними благодійними організаціями щодо консультативного супроводу їхньої діяльності з підтримки малого й середнього бізнесу Луганської та Донецької областей.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Випускники підготовлені до роботи в суб'єктах господарювання різних видів економічної діяльності та державних установах і органах місцевого самоврядування, здатні виконувати зазначену професійну роботу за ДК 003:2010 (зі змінами від 15.02.2019 р.): 123 керівники функціональних підрозділів; 13 керівники малих підприємств без апарату управління; 2441.2 економіст; 2441.2 економіст з планування; 2441.2 консультант з економічних питань; 2441.2 консультант з ефективності підприємництва; 2122.2 економічний радник.
Подальше навчання	За освітніми програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти як спеціальності 051 «Економіка», так й інших спеціальностей економічного та неекономічного профілю (у тому числі, – за програмами академічної мобільності в закладах вищої освіти зарубіжних країн).
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Визначальними методами освітнього процесу є активні (проблемні методи навчання, ділові ігри, проблемні ситуації, дискусії, тренінги (у тому числі, викладачів кафедри – практиків-підприємців; представників бізнесу, фахівців державних органів влади, іноземних вчених) із застосуванням методів побудови сценаріїв розвитку економічних систем, «мозкового штурму» та генерації ідей, кейсів різного рівня складності у залежності від рівня підготовки конкретної студентської аудиторії тощо.</p> <p>Пасивні репродуктивні методи (роз'яснювально-ілюстративні) використовуються у доповнення до активних.</p> <p>Лекції та практичні заняття супроводжуються розв'язанням проблемних ситуаційних завдань, інтерактивних форм навчання, застосування інформаційно-комунікаційних технологій на основі використання мережі Інтернету, науково-практичного досвіду, прикладів діяльності конкретних підприємницьких структур країни й регіону тощо.</p> <p>За організаційними формами навчання є таке: дистанційне, колективне та інтегративне.</p> <p>За орієнтацією педагогічної взаємодії навчання поділяється таким чином: позиційне та контекстне навчання, технології співпраці.</p> <p>Застосовані методи навчання направлені на формування й розвиток творчих здібностей студентів, уміння генерувати нові ідеї, працювати як особисто-відокремлено, так і в команді; передбачають ефективне виконання завдань інноваційного характеру, участь у студентській науково-дослідній роботі, підготовку наукових праць (тез, статей,</p>

	<p>доповідей і виступів на міжнародних наукових і науково-практичних конференціях, залучення студентів до виконання науково-дослідницької роботи кафедри (у тому числі, – з іноземними партнерами та на виконання доручень органів державної влади).</p> <p>З метою досягнення цілей ОП методи, форми та практики викладання й навчання випусковою кафедрою періодично переглядаються з урахуванням пропозицій здобувачів вищої освіти та рекомендацій зовнішніх стейкхолдерів.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних здібностей і підсумкових досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за взаємоузгодженими 4-х бальною («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вербальною («зараховано», «незараховано») системами, шкалою навчального закладу за національним вимірюванням з паралельним оцінюванням за системою ЄCTS (A, B, C, D, E, FX, F) у балах (від 0 до 100).</p> <p>Критерії оцінювання усіх освітніх компонентів, у тому числі – курсових робіт і практик (та самостійної роботи студентів) прописано у кожній робочій програмі та силлабусі, які є доступними на сайті ЛНУ, й доводиться до відома студентів на першому занятті за кожною дисципліною.</p> <p>У рамках поточного контролю здобувачів вищої освіти на постійній основі оцінюються усні та письмові відповіді; результати комп'ютерних тестувань; захисти з обговоренням презентаційних робіт з використанням інформаційно-медійних технологій; контрольні-модульні роботи, які проводяться виключно у письмовій формі або у вигляді комп'ютерних тестувань; підсумкове оцінювання (заліки та/або іспити) здійснюється публічно з урахуванням поточної роботи студентів, результатів КМР й участі студентів у науково-дослідній роботі.</p> <p>Здобувачі мають право та можливості оскарження поточного оцінювання викладачами знань і підсумкових (семестрових) результатів контролю відповідно до затверджених в університеті процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти.</p> <p>З метою стимулювання науко-дослідної роботи здобувачів їх участь у конференціях, конкурсах та олімпіадах, написання ними тез і статей (у тому числі, й у співавторстві з викладачами), участь у неформальній освіті тощо дають можливості підвищити здобувачам свій рейтинг, який зараховується задля нарахування стипендії та визначення бюджетних місць при вступі до магістратури.</p> <p>З метою постійного вдосконалення системи оцінювання у контексті реалізації Положень і Процедур якості освітнього процесу ЛНУ випусковою кафедрою здійснюється комплекс відповідних заходів з періодичного перегляду оцінювання знань здобувачів вищої освіти.</p>
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого

	<p>розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК12. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК14. Здатність усвідомлювати роль держави у забезпеченні сприятливого інституційного середовища розвитку підприємництва.</p>
<p>Фахові компетентності спеціальності (СК)</p>	<p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК2. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідності з чинними нормативними та правовими актами.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудових відносин.</p> <p>СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі</p>

	<p>розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання малого, середнього та великого бізнесу, оцінку їх конкурентоспроможності з урахуванням відповідних особливостей виробничо-комерційної діяльності.</p> <p>СК14. Здатність поглиблено аналізувати проблеми і явища в одній або декількох професійних сферах з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p> <p>СК15. Розуміння змісту, призначення й основ функціонування інститутів ринкової інфраструктури та державних установ і механізмів взаємодії з ними підприємств на локальному, регіональному та загальнодержавному рівнях.</p> <p>СК 16. Здатність проводити аналіз діяльності суб'єктів малого та середнього бізнесу, у тому числі – й у контексті забезпечення економічної та соціальної стабільності регіону й держави.</p>
7. Дескриптори НРК (за 6-м рівнем, бакалаврським)	
Знання (Зн)	<p>Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень.</p> <p>Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності.</p>
Уміння (Ум)	Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів.
Комунікація (К)	<p>К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності.</p> <p>К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.</p>
Автономія і відповідальність (АВ)	<p>АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах</p> <p>АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності</p>
8. Програмні результати навчання	
<p>1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.</p> <p>2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.</p> <p>3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,</p> <p>4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p>	

6. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки у сучасних умовах: посилення її універсального характеру на підґрунті синтезу суто економічних та фінансових, менеджерських і маркетингових складових.
8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.
9. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання різних галузей (з урахуванням їх ролі в економіці регіону), визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.
11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.
12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.
13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.
14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.
15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.
16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.
17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.
18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.
20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.
21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.
22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.
23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.
24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, цінувати та поважати культурне різноманіття, індивідуальні відмінності людей.
25. Показувати базові навички аналізу ролі малого та середнього бізнесу у реалізації економічних функцій держави на локальному, регіональному і загальнодержавному ринках (з урахуванням ролі агропродовольчої сфери в господарському комплексі регіону та країни) у контексті провадження реформи децентралізації влади та фінансів і місцевого самоврядування.
26. Вміти визначати особливості створення та діяльності підприємств у виробничій і торгівельній сферах, сферах послуг, консалтингу й ІТ-технологій з урахуванням тенденцій розвитку регіону.

9. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури | В ЛНУ створено систему забезпечення якості освітньої діяльності

<p>забезпечення якості освіти</p>	<p>та якості вищої освіти (систему внутрішнього забезпечення якості освіти), яка спирається на затверджені Положення і Процедури . Така система передбачає здійснення відповідних заходів, які ґрунтуються на принципах Європейського освітнього простору:</p> <p>1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та у будь-який інший спосіб; 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників (за різними видами, у тому числі – підвищення кваліфікації у провідних вітчизняних виробничо-комерційних структурах і стажування у закордонних освітніх установах); 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату; 9) інших процедур і заходів.</p> <p>З урахуванням потреб економіки регіону та країни, тенденцій розвитку спеціальності, інституційних змін та побажань стейкхолдерів закладом вищої освіти сформовано систему періодичного перегляду й вдосконалення принципів і процедур внутрішнього забезпечення якості освіти.</p> <p>Система забезпечення управління закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Безпосередніми процедурами забезпечення якості освітньої програми та освітньої діяльності є такі:</p> <ul style="list-style-type: none"> – формування стратегії, політики і тактичних заходів у сфері забезпечення якості вищої освіти на підґрунті сучасного процесного підходу; – опрацювання механізму формування, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, регіональних особливостей та рекомендацій усіх груп стейкхолдерів; – розробка й упровадження стимулюючої системи оцінювання знань здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних робітників;
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> – організація дієвої системи підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників на базі провідних вітчизняних і закордонних суб'єктів підвищення кваліфікації; – створення необхідних передумов для організації освітнього процесу, у тому числі – для самостійної роботи здобувачів вищої освіти за кожною освітньою програмою та компонентою; – формування та функціонування інформаційних систем для управління освітнім процесом в університеті; – обов'язкова перевірка на плагіат наукових і кваліфікаційних робіт студентів (з використанням затверджених відповідною процедурою ЛНУ критеріальних ознак плагіату); – обов'язкова перевірка на плагіат наукових і навчально-методичних праць викладачів (з використанням затверджених відповідною процедурою ЛНУ критеріальних ознак плагіату); – регламентація відповідальності здобувачів вищої освіти і викладачів за порушення академічної доброчесності та етичних і моральних норм і цінностей; – заохочення на постійній основі здобувачів та органи студентського самоврядування до перегляду та вдосконалення освітньої програми та освітньої діяльності випускової кафедри.
10. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Наявність в ЛНУ кафедри економіки, маркетингу та підприємництва, яка є відповідальною за підготовку здобувачів вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка».</p> <p>Виконання даної ОП забезпечується достатнім за кількісними та якісними ознаками ресурсним потенціалом науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які працюють у ЗВО за основним місцем роботи (або – як фахівці-практики з великим досвідом діяльності у предметній області працюють в ЛНУ за сумісництвом) і займаються вдосконаленням організаційного та навчально-методичного супроводу навчально-виховного процесу й проходженням різних видів практик; науково-практичними дослідженнями в предметній області діяльності; підготовкою підручників, науково-практичних довідників; навчально-методичних посібників тощо.</p> <p>Всі 100% науково-педагогічних працівників, яких залучено до провадження даної ОП за штатним розкладом кафедри мають науковий ступінь у відповідній та/або спорідненій галузі економічних наук і є співробітниками ЛНУ (у тому числі, – два доктори економічних наук, професори), та/або вчені звання, та/або досвід багаторічної практичної діяльності за даною спеціальністю й мають підтверджений рівень наукової та професійної активності.</p> <p>Науково-педагогічні працівники, залучені до провадження ОП, у відповідності до визначеної в ЛНУ процедури проходять підвищення кваліфікації за встановленими видами (у тому числі, – й стажування та навчання у провідних зарубіжних суб'єктах підвищення кваліфікації з виїздом за кордон), що підтверджується необхідними документами.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Достатня забезпеченість: спеціалізованими приміщеннями для проведення лекційних і практичних занять; сучасним мультимедійним обладнанням для використання в навчальних цілях і для проходження практик; комп'ютерними класами з робочими</p>

	місцями для самостійної роботи здобувачів і викладачів; стендів навчально-дослідної літератури тощо. Наявність розвиненої соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки університету, у тому числі – читального залу з комп'ютеризованими робочими місцями й системою серверного обладнання; пунктів харчування в приміщеннях університету; актового та спортивного залу, стадіону та спортивних майданчиків; медичного пункту; зон відпочинку студентів тощо. Відповідно до чинних норм є достатньою забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитками.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Наявність супровідного навчально-методичного пакету провадження освітньої програми: опису ОП; навчального плану; робочої програми щодо кожної дисципліни навчального плану; комплексу навчально-методичного забезпечення за кожною дисципліною плану. Складовою методичного забезпечення навчального процесу є розроблена на кафедрі наскрізна програма практик (з відповідними базами практик). В інформаційному забезпеченні також використовуються можливості віртуального навчального середовища й бібліотечного фонду ЛНУ імені Тараса Шевченка та кафедральних навчально-методичних розробок. Інформація щодо змісту, цілей ОП і механізмів їх досягнення, змісту робочих програм і силлабусів відповідно до Положень і Процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЛНУ завдяки розміщенню на сайті закладу є доступною до будь яких бажаючих.
11. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива (на загальних підставах у межах України)
Міжнародна кредитна мобільність	У рамках процедур і норм Єдиного європейського освітнього простору є можливою участь здобувачів у міжнародних програмах академічної мобільності (у тому числі, – у відповідності до Рамкової угоди про співробітництво між ЛНУ та Лодзінським університетом (Республіка Польща) від 23.09.2014 р. на факультеті менеджменту Лодзінського університету за Програмою ERASMUS+) з визнанням відповідних результатів навчання і проходження практик.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2. Перелік компонентів освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти/роботи, практики робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Освітні компоненти ОП			
ОК 1	Актуальні питання історії української державності та культури	5,0	екзамен
ОК 2	Усна й письмова комунікація та академічна риторика	5,0	залік, екзамен
ОК 3	Іноземна мова за професійним спрямуванням	10,0	2 заліки, 2 екзамени

ОК 4	Філософія	5,0	екзамен
ОК 5	Фізичне виховання	3,0	залік
ОК 6	Політична економія	6,0	екзамен
ОК 7	Історія економіки та економічної думки	6,5	екзамен
ОК 8	Вища математика	6,0	екзамен
ОК 9	Статистика	6,0	залік
ОК 10	Макроекономіка	6,0	екзамен
ОК 11	Фінанси, гроші та кредит	6,0	екзамен
ОК 12	Маркетинг	6,0	екзамен
ОК 13	Мікроекономіка	6,0	екзамен
ОК 14	Менеджмент	6,0	екзамен
ОК 15	Бухгалтерський облік і аудит	6,0	екзамен
ОК 16	Економіка підприємства	6,0	екзамен
ОК 17	Економетрика	6,0	екзамен
ОК 18	Підприємництво та бізнес-планування	6,0	екзамен
ОК 19	Міжнародна економіка	6,0	екзамен
ОК 20	Економіка територіальних громад	6,0	екзамен
ОК 21	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства	6,0	екзамен
ОК 22	Інформаційні системи і технології в економіці	6,0	залік
ОК 23	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків	6,0	екзамен
ОК 24	Економіка і організація малого бізнесу	6,0	екзамен
ОК 25	Регіональна економіка	6,0	залік
ОК 26	Навчальна практика «Вступ до фаху»	1,5	залік
ОК 27	Підприємницька практика	9,0	диф. залік
ОК 28	Комплексна практика з фаху	9,0	диф. залік
ОК 29	Курсова робота з економіки підприємства	3,0	диф. залік
ОК 30	Курсова робота з підприємництва та бізнес-планування	3,0	диф. залік
ОК 31	Курсова робота з обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків	3,0	диф. залік
ОК 32	Оглядові лекції	1,5	
ОК 33	Підсумкова атестація	1,5	атестаційний екзамен
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
Вибіркові компоненти ОП			
Цикл загальної підготовки			
1-5	Дисципліна з1-з5	15,0	залік
Цикл професійної підготовки			
1-15	Дисципліни п1-п15	45,0	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

Семестр	Освітні компоненти	
I	Усна й письмова комунікація та академічна риторика	
	Іноземна мова за професійним спрямуванням	
	Фізичне виховання	
	Політична економія	
	Історія економіки та економічної думки	
	Вища математика	
	Інформаційні системи і технології в економіці	
	II	Актуальні питання історії української державності та культури
II	Усна й письмова комунікація та академічна риторика	
	Іноземна мова за професійним спрямуванням	
	Фізичне виховання*	
	Статистика	
	Макроекономіка	
	Регіональна економіка	
	Навчальна практика «Вступ до фаху»	
	III	Дисципліна з1
III	Дисципліна з2	
	Фінанси, гроші та кредит	
	Мікроекономіка	
	Бухгалтерський облік і аудит	
	Дисципліна п1	
	Дисципліна п2	
	IV	Дисципліна з3
	IV	Маркетинг
Менеджмент		
Економіка підприємства		
Міжнародна економіка		
Курсова робота з економіки підприємства		
V		Дисципліна з4
V		Дисципліна з5
		Економетрика
	Підприємництво та бізнес-планування	
	Курсова робота з підприємництва та бізнес-планування	
	Дисципліна п3	
	Дисципліна п4	
	Дисципліна п5	
	VI	Іноземна мова за професійним спрямуванням
VI	Філософія	
	Економіка і організація малого бізнесу	
	Підприємницька практика	

	Дисципліна п6
	Дисципліна п7
	Дисципліна п8
VII	Іноземна мова за професійним спрямуванням
	Економіка територіальних громад
	Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків
	Курсова робота з обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків
	Дисципліна п9
	Дисципліна п10
	Дисципліна п11
	Дисципліна п12
VIII	Іноземна мова за професійним спрямуванням
	Зовнішньоекономічна діяльність підприємства
	Комплексна практика з фаху
	Оглядові лекції
	Підсумкова атестація
	Дисципліна п13
	Дисципліна п14
	Дисципліна п15

З метою унаочнення логічної послідовності вивчення освітніх компонентів і упровадження процедур внутрішньої системи забезпечення якості освіти, формування свідомого підходу здобувачів до навчання та забезпечення прозорості оцінювання результатів навчання зовнішніми стейкхолдерами розроблено структурно-логічну схему освітньої програми (Рис. 1).

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестацію випускників освітньої програми спеціальності 051 «Економіка» проводиться у формі атестаційного екзамену та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження здобувачеві освітнього ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: бакалавр з економіки.

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

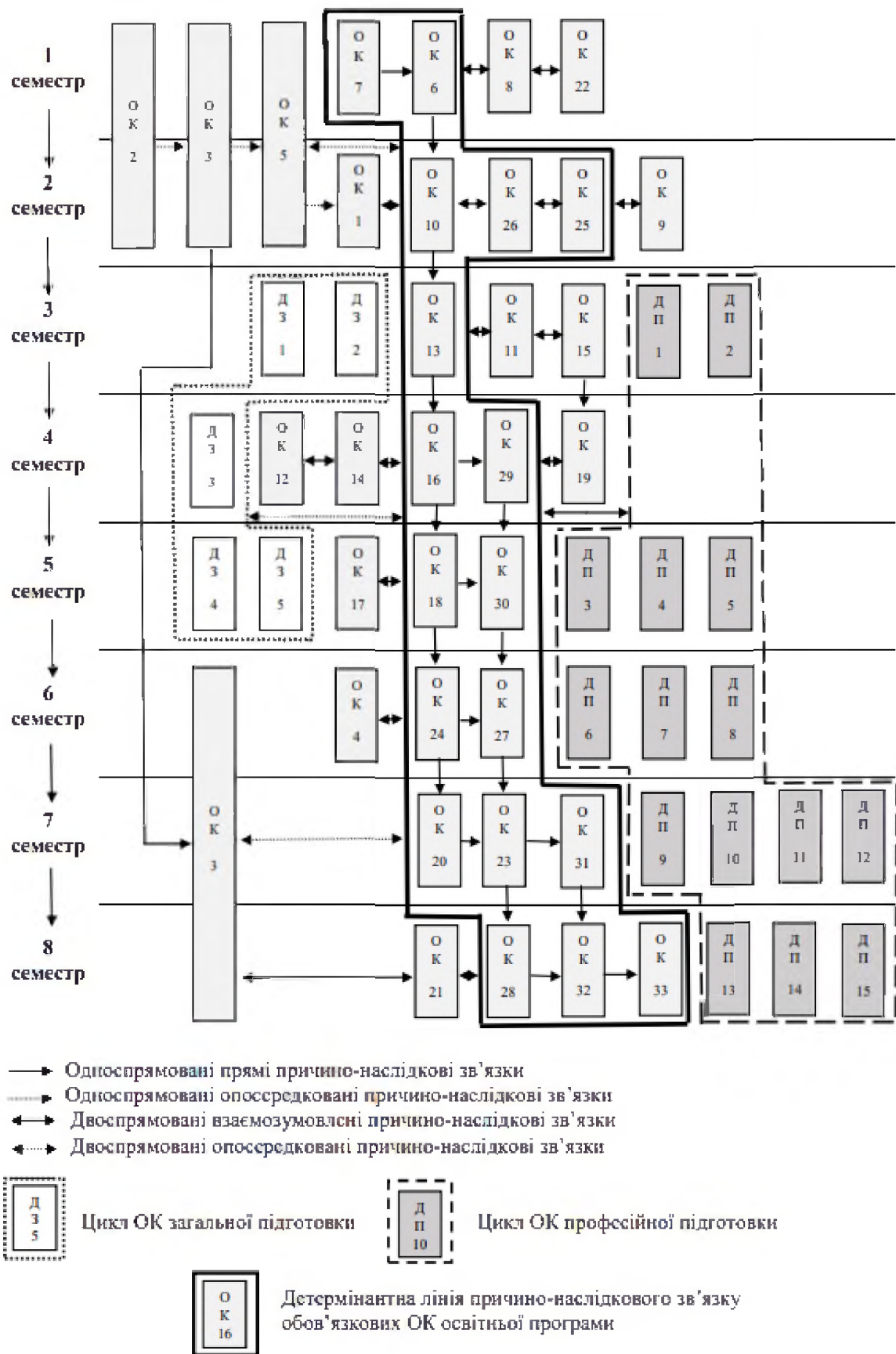

Рис. 1. Структурно-логічна схема ОП

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30	ОК 31	ОК 32	ОК 33		
ПРН 1	+	+		+			+													+															
ПРН 2	+			+	+		+																												
ПРН 3			+			+				+			+			+																		+	
ПРН 4						+				+			+						+															+	
ПРН 5													+		+	+							+		+						+				
ПРН 6												+		+							+								+					+	
ПРН 7										+			+					+				+												+	
ПРН 8								+										+				+	+					+		+	+			+	
ПРН 9							+			+									+		+												+	+	
ПРН 10																+		+				+					+	+	+	+	+	+		+	
ПРН 11										+	+										+					+								+	
ПРН 12																											+	+	+	+	+				
ПРН 13									+	+	+				+	+		+					+				+	+	+	+	+				
ПРН 14														+												+		+							
ПРН 15				+								+		+																					
ПРН 16															+	+		+					+				+	+	+	+	+				
ПРН 17																		+					+					+		+	+				
ПРН 18																											+	+	+	+	+	+			
ПРН 19									+						+							+							+						
ПРН 20		+	+																																
ПРН 21				+		+		+		+			+						+					+	+										
ПРН 22												+		+								+						+	+						
ПРН 23				+																								+	+						
ПРН 24	+			+								+																	+						
ПРН 25										+											+							+	+				+	+	
ПРН 26												+		+	+										+			+			+			+	

6. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК
(за 6-м рівнем, бакалаврським)

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн1. Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень. Зн2. Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності.	Уміння Ум1. Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних підходів.	Комунікація К1. Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності. К2. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію.	Автономія та відповідальність АВ1. Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах. АВ2. Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
Загальні компетентності				
ЗК1			К1, К2	АВ1
ЗК2	ЗН1, ЗН2		К1	
ЗК3	ЗН1, ЗН2	УМ1		
ЗК4	ЗН2	УМ1		АВ2
ЗК5	ЗН1		К1, К2	
ЗК6			К1, К2	
ЗК7		УМ1	К1	
ЗК8	ЗН1	УМ1		
ЗК9		УМ1		АВ1
ЗК10	ЗН2			
ЗК11	ЗН2	УМ1		АВ1
ЗК12			К1, К2	
ЗК13	ЗН2		К1	АВ1
ЗК14	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ2

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1	ЗН2	УМ1		
СК2			К2	
СК3		УМ1		
СК4	ЗН2		К2	
СК5	ЗН1	УМ1		
СК6		УМ1		
СК7			К1	АВ1
СК8				АВ1
СК9	ЗН1			
СК10		УМ1		АВ1
СК11	ЗН1		К1	
СК12			К1	АВ2
СК13		УМ1		
СК14	ЗН1, ЗН2	УМ1		
СК15	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2
СК16	ЗН1, ЗН2	УМ1	К1, К2	АВ1, АВ2

7. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Компетентності																																
	інтегральна	загальні														спеціальні (фахові)																	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16		
1. Асоціювати себе як члена громадянського суспільства, наукової спільноти, визнавати верховенство права, зокрема у професійній діяльності, розуміти і вміти користуватися власними правами і свободами, виявляти повагу до прав і свобод інших осіб, зокрема, членів колективу.	+	+	+				+			+		+	+	+	+				+		+										+	+	+
2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально-економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.	+	+	+			+		+			+		+	+	+				+					+		+						+	

ПРН	ін	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.	+			+	+	+									+	+			+	+											+	+
4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	+	+		+	+		+									+		+		+	+								+	+	+	+
5. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	+	+	+			+	+			+			+			+							+			+	+			+	+	

ПРН	Ін.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	+	+			+	+	+			+		+				+	+					+	+		+			+			+
11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	+	+					+		+		+		+		+		+			+			+	+	+					+	+
12. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	+		+		+					+	+	+	+				+									+	+		+		+
13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.	+				+	+		+	+								+				+	+		+				+			+

ПРН	Ін.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
14. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.	+	+	+						+		+	+				+						+		+							+
15. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	+	+	+			+		+	+		+				+											+	+			+	+
16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.	+			+	+					+			+		+				+			+		+						+	+
17. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в одній або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	+		+				+		+				+		+	+			+					+	+					+	+

ПРН	Ін.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	
18. Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	+		+							+			+		+		+								+					+	+	+
19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	+	+				+	+	+	+												+	+			+						+	+
20. Оволодіти навичками усної та письмової професійної комунікації державною та іноземною мовами.	+					+	+				+		+								+	+								+		
21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	+	+		+					+		+				+	+			+				+	+		+				+		
22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.	+		+							+			+		+											+	+	+	+	+	+	+

ПРН	Ін.	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16					
23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення.	+		+	+							+	+		+					+												+					+
24. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних принципів, поваги до різноманіття думок, індивідуальних та міжкультурних відмінностей людей.	+	+	+								+	+	+	+	+					+			+										+		+	
25. Показувати базові навички аналізу ролі малого та середнього бізнесу у реалізації економічних функцій держави на локальному, регіональному і загальнодержавному ринках (з урахуванням ролі агропродовольчої сфери в господарському комплексі регіону та країни) у контексті провадження реформи децентралізації влади та фінансів і місцевого самоврядування.	+			+	+			+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+		+			+		+	+	+	+	+	+	+	

